

‘Η δεσποινίς ἐταράχθη ὄφθαλμοφανῶς, ὁ γηραιὸς ὑπηρέτης κύψας ἔξηλθεν, ὁ δὲ δικαστὴς συνεφρυώθη.

— ‘Α! ἀ! ἀνέκραξεν.

— Διατὶ ἐκτίθεσθε οὕτως εἰς τὸν κινδυνόν; ἐψιθύρισεν ἡ δεσποινίς τῷ νεανίῳ.

— Συγγνώμην... δὲν ἡδυνήθη ν’ ἀντιστῶ εἰς τὴν σφράγδαν ἐπιθυμίαν μου νὰ ἀκούσω αὐθις τὸν τόνον τῆς φωνῆς σας!

— Μοὶ κάμνεται τὴν χάριν νὰ μὲ συστήσης πρὸς αὐτόν; παρεκάλεσεν δὲ γέρων ἔραστής.

‘Ο κύριος δικαστὴς Χοῦμπελ, εἶπεν ἡ δεσποινίς.

Καὶ ἐγὼ μετὰ τίνος ἔχω τὴν τιμήν... .

‘Ο Μέρτσιος ἡτοιμάζετο νὰ εἴπῃ τὸ ὄνομά του· ἀλλ’ ἡ ροστατίς του ἐπρόλαβεν αὐτόν.

— ‘Ο κύριος μοὶ ἐσυστήθη ἀπὸ τὴν βιρώνην Βαλέρη, εἶπεν αὐτῇ ἔρχεται δέ... χάριν τῶν Ἀπομνημονευμάτων μου.

‘Ο Μέρτσιος ἐπωφελήθη τῆς συγχύσεως, ἡτις ἐπῆλθε τῇ δεσποινίδι, ἔνεκα τοῦ ἀναγκαίου ψεύδους, τὸ δόποιὸν ἔξεστόμιστον, ὅπως προγράψῃ εὐθὺ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐλεύσεως του· ἀλλὰ πρὶν ἡ δυνηθῆ νὰ διμιλήσῃ τὸν ἐπρόλαβεν αὐθις ἡ δεσποινίς.

— Πρόκειται πρὸ πάντων περὶ μιᾶς ἀπαιτήσεως, εἶπε.

— Δι’ ἐν χωρίοντοῦ βιβλίου, προσέθηκεν ὁ νεανίας.

— Τὸ δόποιὸν ἡ κυρία Βαλέρη ἐπιθυμεῖ νὰ διορθώσῃ.

— ‘Α! ἀ! ἔκαμεν δὲ Χοῦμπελ... Ἀλλὰ... εἴπετε, διτὶ δὲν θὰ δημοσιεύσητε τὸν δεύτερον τόμον ἐν ζωῇ... .

— Σὺ αὐτὸς συνέτεινες εἰς τὸ νὰ μεταβάλω ἀπόφασιν, ἀπεκρίθη ἡ δεσποινίς... Νομίζεις διτὶ εἴγα δρεῖν ν’ ἀπωλέσω τὴν δίκην;

‘Ο δικαστὴς ἐποίησε μορφασμὸν, ἐμφαίνοντα δυσπιστίαν καὶ παρετήρησεν ἀμφοτέρους διὰ βλέμματος ὑπόπτου. Ἐνοίει καλλιστα, διτὶ οὐδὲν ἐκ τῶν λεχθέντων ἦτο ἀληθές.

— Υποπτεύεται, ἐψιθύρισε χρυφίως τῇ δεσποινίδι ὁ νεανίας· ἔξαγαγετε τὸ χειρόγραφον ὅπως πιστεύσῃ, ἵσως δὲ καὶ ἀπομακρυνθῇ... μ’ ὅλην του τὴν αἰσθηματικότητα.

‘Η συγγραφεὺς ἡνέφενεν ἐρμάριόν τι τοῦ γραφείου τῆς καὶ ἔξηγαγεν ἐκεῖθεν τὸ χειρόγραφον, τὸ δόποιὸν δὲ Μέρτσιος παρετήρει μὲ βλέμματα πυριφλεγῆ.

Τοῦτο ἔπεισεν ἐντελῶς τὸν δικαστὴν, διτὶς χαιρετίσας ἀπέσύρθη.

— Ήδη ἔφθασεν ἡ στιγμὴ, καθ’ ἣν δὲ Μέρτσιος ἔπρεπε νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀποφασιστικὴν ἔφοδόν του.

‘Η δεσποινίς ὑπέδειξεν αὐθις αὐτῷ τὸ δυσχερεῖς τῆς θέσεως της.

— Εἰς ποίαν θέσιν μὲ ἐφέρχετε, εἶπεν, ὥστε νὰ ἐπινοήσω τοιαύτην πρόφασιν, ὅπως σᾶς λυτρώσω ἀπό τοῦ ἐπαπειλούντος σας κινδύνου.

— ‘Ο κινδυνός οὗτος δὲν ὑφίσταται, ἀπεκρίθη ὁ νεανίας μετὰ ἐντελῶς προσπεποιημένου πάθους.

‘Η κυρία παρετήρησεν αὐτὸν ἐκπληκτοῦ.

— ‘Ητο μόνον πρόφασις, ὅπως φθάσω πλησίον σας!

— Κύριε!

— Καὶ μόνος ὁ ἔρως!...

— Σιωπήσατε, κύριε· σᾶς τὸ διατάσσω!

‘Αλλ’ δὲ Μέρτσιος προύχωρε διλονέν.

— ‘Η πρώτη μου ἔξομολόγησις σᾶς προσέβαλε· ἔξηκολούθησε· ἐσκεπτόμην νὰ σιωπήσω· ἀλλ’ ἡ θέα τῶν ἀπομνημονευμάτων σας, μοὶ ἀφήρεσαν αὐθις πάντα δισταγμὸν καὶ ἀμφιβολίαν.

— Τί δισταγμόν; τί ἀμφιβολίαν;

— ‘Οτι εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχῃ τις ἀγαπήσει, μετὰ καρδίας τόσον ποιητικῆς, οὐτα δὲ ιδική σας. Μάλιστα, κυρία μου, τὸ μυστικὸν προδίδεται ἀφ’ ἑαυτοῦ εἰς τὸ νέον σας σύγγραμμα, καὶ αὐτὸς εἶναι δὲ λόγος, δι’ δὲν θέλετε νὰ δημοσιεύσητε τὸν δεύτερον τόμον.

‘Η κυρία ἐποίησε κίνημα ἀρνητικόν.

— Εἴμαι βέβαιος περὶ τούτου! εἶπεν δὲ Μέρτσιος μεθ’ ὄρμῆς, εὐθέως πάντοτε βαίνων πρὸς τὸ σκοπόν του· ἡμπορῶ νὰ στοιχηματίσω μέγιστον ποσὸν, διτὶ θέλω εὑρεῖ ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ δὲν επιτρέπετε νὰ τὸ παρατηρήσω.

— Καὶ διατὶ ταχα ὅχι; ἀπεκρίθη ἡ δεσποινίς... ἀλλὰ βραδύτερον.

‘Ο Μέρτσιος ἐξέτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸ χειρόγραφον.

(“Επεταί τὸ τέλος)

ΠΟΙΗΣΙΣ

Ο ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ ΧΑΣΑΠΗΣ

Γιὰ σένα, φῶς μου, τάφερα γιὰ σένα τὰ παιχνίδια,
‘Εθγα στὸ παραθύρι σου δυὸς λόγια νὰ σου πῶ,
Νὰ ὄω τὰ μαύρα μάτια σου, τὰ σπαθωτά σου φρύδια,
‘Εθγα μὴν ἡσαι ἀπονή· τὸ ξέρεις, σ’ ἀγαπῶ.

Τί σπλάγχνα σοῦδωσ’ ὁ Θεός; Γιὰ μὰ σταλίτσα ὅπνο
Μ’ ἀφίνεις καὶ παιδεύσαρις σ’ ὄντα ψάρι στὴ φωτιά·
‘Εγὼ γιὰ σένα ἀφησα, γλέντε, χαρὰ καὶ δεῖπνο·
‘Εθγα τ’ ἀγιάζι μ’ ἔφαγε, βίψε μου μῆτα ματιά!

‘Αν είχα στὸ κεφάλι μου βασιλικὴ κορώνα
Σὸν πέτρα θὰ τὴν ἔσερνα στὸ τσάμι τὸ κουφό.
Εὔπνα δυὸς λόγια νὰ μοῦ πῆς γρυκόφωνη τρυγόνα,
Εὔπνα κι’ ἀν θέλεις δόσε: μου φαρμάκι· τὸ ρουφῶ.

Σοῦπε κανένας τίποτε ποτὲ κακὸ γιὰ μένα;
Σὸν ἀκάμανε παράπονα, φῶς μου, στὸ μαχαλᾶ;
Τὸ ξέρεις. δὲν ἀψήρισα ποτὲ ἔγω κανένα,
‘Εγκρούς ἀν ἔχης πές μου το, κάμνω μ’ αὐτοὺς καὶ.

‘Αν ἔχης γειτονόπουλα ποῦ εἰν’ ὁ πειρασμός σου,
Μὲ μιὰ ματιά σου δεῖξέ μου ποῦ εἶνε νὰ τὰ δῶ,
Νὰ σου τὰ κάμω σὰ σκυλιὰ νὰ σπαταροῦν ἐμπρός σου,
Καὶ νὰ τὰ πιάνου σύγχρυτος δῶ τὸ τραγουδῶ.

Γιὰ χάρι σου, μὰ τὸ θεό, μίσους μοῦ πῆγε σκοτόνω,
Γιοφύρι ἀπὸ κόκκαλα σου κάμινα νὰ περνᾶς,
Κι' αὐτὸν τὸν Χάρο ἀν τὸν ὅση, κι' αὐτὸν τὸν μαχαιρόνω,
Νὰ βγαίνεις, φῶς μου, ἄφοβα, παντοῦ νὰ σεργιανᾶς.

Κι' ἂν τύχῃ τὸ φυστάνι σου κανένας νὰ πατήσῃ,
Νὰ 'γγιξῃ τὴν πλεξοῦδά σου ἀπὸ παλληκαριά,
Νὰ μήν τὸν εἰχεν ἅμπτοτες μάνα καμμιὰ γεννήσῃ.
Τοῦ κόβω τὰ παγίδια του, τὰ ρίχτω στὰ θεριά.

"Ο, τι μοῦ πῆγε ὥρκιζομαι εὐθὺς πῶς θὰ τὸ κάνω,
Πῶς δὲν θὰ πῶ «ἀδύνατον» αὐτὸ ποῦ μοῦ ζητεῖς.
Καὶ ἂν μοῦ πῆγε: ἀμέσως θ' ἀποθάνω
Κι' ἂς ἀνοιχθῇ τὸ μνήμα μου ἐκεῖ ποῦ θὰ πατῆς.

Νὰ σ' ἀρνηθῶ, τὰ χείλη σου μόνον νὰ μὴ προστάξουν.
Αὐτὸ μόνον δὲν γίνεται, ὁ κόσμος κι' ἂν χαθῇ,
Κάλλια νὰ 'δῷ στὴν πόρτα σου σὰ θῶδι νὰ μὲ σράξουν
Τὸ αἷμά μου στὸ σπῆτι σου ποτάμι νὰ χυθῇ.

"Αν δημος καὶ δέν μ' ἀγαπᾶς καὶ θέλεις ν' ἀποθάνω.
Απόψε εἰς τὴν πόρτα σου μπῆς καρέχα γερά,
Νὰ χύσω τὰ τειγέρια μου, νὰ τὰ κρεμάσ' ἐπάνω
Νὰ βγάλη μαύρο όνομα τὸ σπῆτι σου, σκληρά!

Κι' δροιος περνᾶ, τρεμουλιστὰ νὰ κάνῃ τὸ σταυρὸ του·
Ἐσύ νὰ ζῆς μὲ δάχρωσα, μὲ πάνους, μὲ καύμους
Κι' ἂν πάρης ἄνδρα τὴν αὐγὴ σὰν θάσαι στὸ πλευρὸ του
Νὰ μὲ θωρῆς στὸν ὕπο σου, νὰ χύνης στεναγμούς,
Ἐν 'Αδριανούπολει, 1886.

G. LAFFON

(Ἐκ τοῦ Ἡμερολογίου Κ. Φ. Σχόκου)

ΔΥΩ ΠΟΥΛΑΚΙΑ

Δηῶ πουλάκια, δηῶ ώραῖα καὶ περίχαρα πουλάκια,
Τρυφερά, ώσαν τὸ ρόδο, ἀσπρα σὰν τὸ γαστερί,
Ροδοκόκκινο τὸ ἔνα μὲ γλυκά-γλυκά ματάκια,
Συμπαθητικὸ τὸ ἄλλο καὶ ἀγγελικὸ κορμί.
Νάν' τὰ βλέπατε! Μὲ πόνο καὶ πολὺ συλλογισμένα
Ἐρυγαναὶ καὶ πᾶν στὰ ξένα.

Τάβλεπα, ποῦ κελαδοῦσσαν καὶ ἀπλῶναν τὰ φτερά τους
Εἰς τὰ ὄμορφα λουλούδια, στὸν γαλάζιο οὐρωνό,
Σὰν τρελλά, σὰν μεθυσμένα. ἀπὸ τὴν πολλὴν χαρά τους,
"Οταν πρέβιλλε ἡ αὐγοῦσιλα κάθε μέρα στὸ βουνό."
Δὲν ἐγώριζαν μαράζει, μὰ μὲ μάτια δακρυσμένα
Ἐρυγαναὶ καὶ πᾶν στὰ ξένα.

"Ἄχ, τὰ εἶδα καὶ τὴν ώρα, τὴ στιγμή τὴν τελευταία,
Ποῦ ἀνοίξαν τὰ φτερά τους γῆραν νὰ πᾶν στὴν ξενητεῖξ·
Συγχογύριζαν ὀπίσω τὰ ματάκια τὰ ώραῖα
Κι' ἀναστέναζαν μὲ πόνο καὶ τὰ δηῶ ἀπὸ καρδιά.
Τι νὰ εἰχαν τὰ πουλάκια, ποῦ γλωμά καὶ πικράμενα
Ἐρυγαναὶ καὶ πᾶν στὰ ξένα;

*Αργος, 30 Ιουλίου 1886.

D. K. ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΗΣ

ΠΟΥΓ ΕΙΝΕ;

Ποῦ εἶνε; χίλια νὰ τῆς πῶ ἥλιθα γλυκά τραγούδια
τοῦ μαχρυνοῦ μας χωρισμοῦ... καὶ δὲν τὴν εἶδ' ἀκόμα·
ποῦ εἶνε, ὅλα ρώτησα τοῦ κάμπου τὰ λουλούδια,
μὰ βρῆκα μόνο μυρωδιὰ στὸ δροσερὸ τους στόμα.

Ποῦ εἶνε, εἶπα στὴν αὐγὴ ποῦ στάζει στὸ χωρτάρι,
σὰν ἀπ' ἀγάπη τὴ δροσᾶ—δὲν εἶπε λόγο ένα·
ποῦ εἶνε, χθές ἐρώτησα τὴν νύχτα τὸ φεγγάρι,
δὲ μίλησε τὰ μάτια μου σὰν εἶδε δακρυσμένα.

Δ., χρόνος δὲν ἐπέρασε, παῦ αὐτὸ τὸ ίδιο χῶμα
εἶχε φωνή, σὰν ρώταγα γιὰ κείνη—καὶ μιλούσε...
βρύσες, λουλούδια καὶ γκρεμοί γιὰ μένα εἶχαν στόμα,
καὶ ἡ ζωή μου σὲ χαρᾶς κ' ὑπερίστα περνοῦσε.

Μὰ τώρα σὰν ἀλλάξαε κι' αὐτὰ μοῦ εἶναι ξένα,
πουχαν φωλιά, χρυσὴ φωλιά χτισμένη στὴν καρδιά μου·
κυτάκια μάτια γελαστὰ μέ μάτια πονεμένα·
—δὲν εἶδα δάκρυ νὰ χυθῇ γιὰ τόσα δάκρυά μου.

Μδν' τὸ λιθάρι ποῦ πατῶ στὸ χῶμα κάτω τρίζει
σὰν νὰ μοῦ λέη, πῶ αὐτὸ τὸν πόνο μου γωρίζει,
κ' ηὗρα λιθάρια πειδὸ πολλὰ νὰ τρίζουν, νὰ πονοῦνε.
ἀπὸ καρδιαῖς, ὅπου συχνὰ μᾶς λέν πως ἀγαποῦσε!..

"Ολα σθυμένα καὶ νεκρά· κι' ή γῆ αὐτὴ ἀκόμα,
ὅπου μὲ ἀρεσε νὰ ζῶ, ποῦ ἀγάπησα γιὰ κείνη,
ώσαν τῆς πρώτης μου χαρᾶς ξαπλώνει μπρός μου πτώμα,
καὶ τρέμω, τρέμω καὶ πατῶ κι' ὅψι του μὲ σθύνει.

"Όπου κι' ἀν στρέψω μιά χαρά ὁ νοῦς μου ζωγραφίζει,
χαρά ποῦ πάλι σθύνοντας τὰ μάτια μου σκοτίζει·
καὶ τρέχω ἔτοι σὰν τυφλός στὰ πρῶτα βήματά μου,
ξεγνώντας, πῶς ὁ δύντυχος πατῶ μέ στὴν καρδιά μου!..

"Ολα σθυμένα καὶ νεκρά, καὶ στὴ ψυχή μου μόνος
μές της φωταίς του ἀσθυστος ζῆ ὁ δικός μου πόνος.
Ποῦ εἶνε; "Ολα μένουν τὰ χείλη σφαλισμένα·
καὶ τῆς καρδιαῖς μου μονχή ἀνοίγουν ματωμένα.

D. N. ΦΟΣΤΕΡΗΣ

ΤΩ ΑΝΔΡΙ

"Ω κλείσον τὸ μερύμοιρον καὶ ἀδικόν σου στόμα
καὶ στρέψον τῆς καρδιαῖς σου τὸ ἀμβλυῶττον ὅμρα
πρὸς πᾶν ὥραῖν κι' εὐγενεῖς καὶ τότε θέλεις έδει
ἄν ὁ ἀνήρ ή γυνὴ τὰ αἰσθήμα προδιῆγη.
Στρέψον καὶ θέσ τὴν Σαπφώ, τὴν λύραν τῆς τὸ κῦμα...
Κι' εἰπέ μοι ἀν δὲν ἔπεισ τοῦ ἔρωτός σου θῦμα.
Σιώπησον· ἀπήγινθος νὰ σὲ ἀκούν πλέον
ώς γέρων νὰ μεμύμοιρής καὶ ὡς ή Φώκη κλαίων
Τὴν δῆθεν πρόσδοσαν σου, ὃ μᾶς κατασπαράσσεις
Καὶ ὥσετε ἀνθος μαρανθὲν νὰ μᾶς ἀποτινάσσεις.
"Ω! τῆς φιλαρεσενίας σου καὶ τοῦ ἐγωισμοῦ σου,
τοῦ ἀλοκότου πάθους σου καὶ τοῦ συλλογισμοῦ σου!
"Ο ἔρως ἐκ τῆς γυναικός καὶ μόνον ἐγεννήθη,
καὶ εἰς τάβρα τῆς πάντων θὰ ἐμφωλεύῃ στήθη.
"Εγγραφον ἀπὸ τοῦ "Αλσους τῆς Παραδείσου.

ΑΓΛΑΪΑ

ΚΑΙ ΟΜΩΣ . . .

Καὶ δημος δὲν μὲ ἀγαπᾶ... Ἐνῷ πρὸ τόσου χρόνου
Ἐκθύμως τὴν ἡγάπησα ως πολικὸν ἀστέρα
ώς βάλσαμον τρισάγιον τοῦ ψυχικοῦ μου πόνου·
ὦ! εἶναι ή ψυχρότης τῆς θανάτου ὑπερτέρα
Ἀπὸ τοῦ βράχου τῆς Φρεαττύος.